

Sebepoznávání žáků: dotazník pracovního zaměření osobnosti

PhDr. Petr Hlado, Pedagogická fakulta MU, Brno

Tematický okruh RVP ZV	Svět práce
Ročník	9. ročník ZŠ
Časový rámeček	2–4 hodiny (dle rozhodnutí učitele)

B**2.1****METODIKA****MATERIÁL**

Metodický přehled	1	Pracovní listy pro žáky č. 1–2	6–16
1. Úvod	2	Pracovní listy pro učitele č. 1–3	17–28
2. Metodologie práce s praktickými listy	2		
2.1 Pracovní list pro žáky č. 1	2		
2.2 Pracovní list pro žáky č. 2	3		
3. Závěr	5		
4. Použité informační zdroje	5		

METODICKÝ PŘEHLED

Téma	Dotazník pracovního zaměření osobnosti
Mezioborové vztahy	Výchova k občanství (tematický okruh Člověk jako jedinec), Výchova ke zdraví; průřezové téma Osobnostní a sociální výchova
Klíčové kompetence	Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, pracovní
Výukové metody strategie	Instruktaž, vysvětlování, práce s textem, individuální a skupinová práce žáků, diskuze
Co potřebujeme	Nakopírované pracovní listy pro žáky; nakopírované pracovní listy pro učitele: způsob zápisu hodnot dotazníku do šestiúhelníku (na fóliích, v počítačovém formátu), charakteristika pracovních typů osobnosti, charakteristika typů pracovního prostředí, tabulka kompatibility osobnostního typu a typu pracovního prostředí (povolání), seznam povolání podle kódů RIASEC; zpětný projektor (vizualizér, dataprojektor), tabule (interaktivní tabule), barevné křídly, psací potřeby, pravítko, nůžky, lepidlo a kalkulačka

1. Úvod

Volba povolání je jedním z klíčových úkolů období dospívání. Žáci před ní musí posoudit celou řadu faktorů. Na jedné straně stojí **osobnost žáka** a předpoklady pro výkon určitého povolání, na druhé straně **svět práce** a požadavky povolání. Rozhodovací proces pak představuje **hledání souladu mezi oběma kategoriemi**.

Aby byli žáci tohoto rozhodování schopni, musí dosáhnout dostatečného stupně sebezpoznání. Měli by především poznat strukturu své osobnosti, temperament, charakter, zájmy a aspirace, posoudit své schopnosti, vědomosti, dovednosti aj. Už u starých Řeků platilo za nejvyšší moudrost poznání sebe sama, o čemž svědčí starý nápis Gnóthi se auton (Poznej sám sebe) na průčelí Apollónova chrámu v řeckých Delfách. **Vybavit žáky kompetencemi, které jim umožní sebezpoznávání, je jedním ze vzdělávacích cílů tematického okruhu Svět práce.**

Předkládáme vám **dotazník pracovního zaměření osobnosti**, který vychází z obecně uznávané teorie amerického psychologa **J. Hollanda**. Tato teorie je založena na rozsáhlých empirických výzkumech zjišťujících, jak lidé volí povolání. Na základě těchto výzkumů Holland navrhl **šest typů osobnosti a k nim vhodná pracovní prostředí**.

Dotazník pracovního zaměření osobnosti má své uplatnění ve fázi rozhodování žáků o volbě povolání na konci základní školy. Jeho prostřednictvím žáci **získají informace o preferovaných oblastech světa lidské práce, zjistí svůj pracovní typ osobnosti a předpoklady pro práci ve zvolených profesích**.

Chtěli bychom vás upozornit, že dotazník není oficiálním psychologickým diagnostickým nástrojem. Hlavním záměrem je dát žákům možnost **základního sebezpoznání před volbou povolání**, aniž by museli navštívit psychologa. V případě potřeby diagnostikování osobnosti žáka vyhledejte odborníka, který disponuje standardizovanými psychologickými testy.

2. Metodologie práce s praktickými listy

Než začnete s žáky na úkolech pracovat, **pečlivě si prostudujte všechny pracovní listy** (pro žáky i učitele), promyslete si způsob, jakým budete vyučování organizovat, udělejte si předběžný časový plán a s předstihem si připravte potřebné materiály a podklady pro své žáky. Je na vašem rozhodnutí, zda využijete všech připravených aktivit, nebo pouze některých z nich.

2.1 Pracovní list pro žáky č. 1

První část pracovního listu obsahuje instrukce pro žáky, na jejichž základě se samostatně **zamyslí nad povoláními, která je:**

- › **lákají** (chtěli by je v budoucnu vykonávat)
- › **odrazují** (nedovedou si představit, že by je vykonávali)

Žáci si uvědomí, která povolání by chtěli a nechtěli v budoucnu vykonávat, přičemž své rozhodnutí musí písemně zdůvodnit. **S druhou částí pracovního listu č. 1 budou žáci pracovat až po vypracování všech úkolů v pracovním listu pro žáky č. 2.** V této části budou zjišťovat, do jaké míry jsou povolání, která preferují, vhodná pro jejich pracovní typ osobnosti. Do tabulky žáci přiřadí k preferovaným a odmítaným povoláním správné kódy (naleznou je v Seznamu povolání podle kódu RIASEC). Poté srovnají kompatibilitu preferovaných povolání se svým osobnostním kódem a písemně se zamyslí nad zjištěnými výsledky. **Individuální práce žáků by měla být doplněna skupinovou diskuzí!**

2.2 Pracovní list pro žáky č. 2

1/ Krok 1:

- **Rozdejte žákům nakopírované pracovní listy s dotazníkem** pracovního zaměření osobnosti a sdělte jim instrukce k vyplňování. Dotazník obsahuje celkem 120 různých výroků. **Úkolem žáků je, aby u každého výroku posoudili, do jaké míry s ním souhlasí, do jaké míry vystihuje jejich sebezpojetí, osobnostní zaměření a aspirace:**
 - Pokud žák **s výrokem plně souhlasí**, dané tvrzení ho dobře vystihuje, zapíše u daného výroku do šedě zvýrazněného políčka **2 body**.
 - Pokud žák **s výrokem souhlasí pouze částečně**, dané tvrzení ho vystihuje pouze zčásti, zapíše u daného výroku do šedě zvýrazněného políčka **1 bod**.
 - Pokud žák **s výrokem nesouhlasí**, dané tvrzení ho vůbec nevystihuje, zapíše u daného výroku do šedě zvýrazněného políčka **0 bodů**.
- Přestože je v praktickém listu pro žáky uveden vzorový příklad a základní instrukce ke správnému vyplňování dotazníku, **ukážte žákům na praktickém příkladě, jak mají body v jednotlivých řádcích a sloupcích zapisovat.** K tomuto účelu můžete využít např. vizualizér či interaktivní tabuli.
- **Zdůrazněte, aby žáci v dotazníku odpovídali pravdivě.** Jen tak se dozví své skutečné pracovní zaměření osobnosti a dispozice pro vybraná povolání.

2/ Krok 2:

- Po vyplnění dotazníku **žáci sečtou hodnoty zaznamenané v jednotlivých sloupcích** (R – I – A – S – E – C). Získané body **zapiší na poslední řádek tabulky**, nazvaný „Získaných bodů celkem“. Minimálně mohou žáci v jednotlivých sloupcích dosáhnout 0 bodů a maximálně 40 bodů.

Správné zaznamenání a sečtení získaných bodů je podmínkou pro úspěšné vyhodnocení dotazníku a stanovení osobnostního typu žáka. Není na škodu, když budou žáci vícekrát různými způsoby instruováni k vyplňování dotazníku a upozorněni, aby body zapisovali pečlivě do správných kolonek.

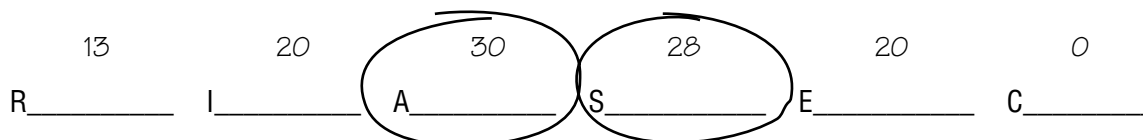
- **Na zadání instrukcí, vyplnění a vyhodnocení dotazníku bude potřeba přibližně 45–60 minut.** Pokud žáci práci nestihnou ve vyučovací hodině, mohou ji dokončit v klidu doma.

B**2.1**

3/ Krok 3:

- › Žáci přepíší všechny získané body z dotazníku do přehledového řádku a podle zadání **zvýrazní první dvě písmena, u nichž dosáhli nejvyšších hodnot.**

Obr. č. 1: **Příklad zvýraznění dvojice písmen v přehledovém řádku**

Tato **písmena představují převládající** (písmeno s nejvyšším počtem bodů) a **doplňující** (písmeno s druhým nejvyšším počtem bodů) **pracovní typ osobnosti žáka** (tzv. **osobnostní kód**, v našem případě je osobnostním kódem kombinace písmen AS). S osobnostním kódem budou žáci pracovat v následujících krocích.

4/ Krok 4:

Zřejmě nejnáročnější bude pro žáky přepis získaných bodů z tabulky do šestiúhelníku a grafické znázornění osobnostního profilu. Tento krok však může být vynechán.

V pracovním listu pro žáky nejsou uvedeny instrukce k vypracování tohoto úkolu. **Doporučujeme, abyste žákům ukázali na konkrétním příkladě, jak mají postupovat** při přepisu hodnot z dotazníku do hexagonu a jak je správně zobrazit. Použijte tabuli, flipchart nebo **využijte kopie pracovního listu pro učitele**. Pro zrychlení práce můžete instrukce žákům promítnout pomocí zpětného projektoru, vizualizéru nebo dataprojektoru.

5/ Krok 5:

Poté, co žáci zjistí svůj osobnostní kód:

- › **vyhledají svůj převládající a doplňující pracovní typ osobnosti a přečtou si jejich charakteristiky**, které od vás dostanou k dispozici (pracovní typy osobností a jejich zkratky (R – I – A – S – E – C), charakteristika pracovních typů osobnosti)
- › **charakteristiku převládajícího a doplňujícího typu osobnosti přepíší (nalepí) do správné tabulky**
- › **vyhledají vhodná pracovní prostředí pro svůj pracovní typ osobnosti a přečtou si jejich charakteristiky** (kompatibilita pracovního typu osobnosti a pracovního prostředí, charakteristika typů pracovního prostředí)
- › **charakteristiku vhodných pracovních prostředí přepíší (nalepí) do správné tabulky**
- › **žáci dále vyhledají vhodná povolání pro svůj typ osobnosti a opět je přepíší do správné tabulky** (seznam povolání podle kódů RIASEC)

Při práci na kroku (úkol) č. 5 budou žáci potřebovat následující materiály:

- tabulku Pracovní typy osobností a jejich zkratky (R – I – A – S – E – C) (tab. č. 3, pracovní list pro žáky č. 2)
- tabulku Charakteristika pracovních typů osobnosti (tab. č. 4, pracovní list pro učitele č. 2)
- tabulku Charakteristika typů pracovního prostředí (tab. č. 5, pracovní list pro učitele č. 2)
- tabulku Kompatibilita pracovního typu osobnosti a pracovního prostředí (tab. č. 6, pracovní list pro učitele č. 2)
- seznam povolání podle kódů RIASEC (pracovní list pro učitele č. 3)

Při zpracovávání tohoto kroku mohou žáci pracovat individuálně nebo ve skupinách vytvořených podle osobnostního kódu.

B

2.1

3. Závěr

Práce s osobnostními dotazníky je u žáků tradičně oblíbená. Dotazník pracovního zaměření osobnosti umožňuje postupné sebezpoznávání žáků, stejně jako získávání zkušeností a informací o preferovaných oblastech světa lidské práce. **Vedle diagnostické funkce plní i funkci motivační,** neboť podněcuje žáky k hlubšímu poznávání své osobnosti. Cenné informace o žácích přináší dotazník také pro učitele. Výsledky, ke kterým žáci dospějí při vyhodnocování, by neměly zůstat bez odezvy učitelů. Je třeba s nimi dále individuálně pracovat. **Vypracovaný dotazník může být např. podkladem pro rozhovor žáka s výchovným poradcem nebo školním psychologem.**

Nenechávejte děti s jejich novými informacemi „o samotě“. Po každém úkolu by měl následovat vhodný komentář učitele a skupinová diskuze či individuální rozhovor se žákem!

4. Použité informační zdroje

- Career Planning [online]. North Carolina State Occupational Information Coordinating Committee, 2007 [cit. 2007-06-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.soicc.state.nc.us/soicc/planning/c1a.htm>>.
- CareerZone [online]. The New York State Department of Labor, 1998 [cit. 2007-06-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.nycareerzone.org/graphic/assessment/index.jsp>>.
- Castleton Career Code Map [online]. Castleton State College, 2007 [cit. 2007-06-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.csc.vsc.edu/careers/career/home.html>>.
- Holland Code Quiz [online]. Rogue Community College, 2007 [cit. 2007-06-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.roguecc.edu/Counseling/HollandCodes/test.asp>>.
- Holland Codes [online]. Wikipedia, 2007 [cit. 2007-06-28]. Anglický. Dostupný z WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/Holland_Codes>.
- MEZERA, A. Hollandova teorie profesního vývoje: Příručka [online]. 2005. Praha: 2005 [cit. 2007-06-26]. Dostupný z WWW: <<http://d.nipax.cz/Renata/Holland.doc>>.
- MEZERA, A. Pro jaké povolání se hodím? Praha: Computer Press, 2002.
- What is your RIASEC? [online]. The University of New Orleans, 2002 [cit. 2007-06-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.career.uno.edu/pdfs/Career%20Interest%20Game.pdf>>.

Pracovní list pro žáky č.1**Povolání, která mě nejvíce „přitahují“ a „odrazují“****> Část 1**

Nyní se zamysli, **která tři povolání se ti nejvíce líbí** a která bys chtěl(a) v budoucnu vykonávat. **Zapiš je do následující tabulky a napiš k nim, proč se ti tato povolání líbí, co se ti na nich líbí, co tě na nich nejvíce přitahuje.** Sloupce „Kód povolání“ si zatím nevsímej, později se o něm dozvíš více!

B**2.1**Tab. č. 1: **Povolání, která mě nejvíce „přitahují“**

Povolání, které mě nejvíce přitahuje	Proč se mi toto povolání líbí (co se mi na něm líbí)	Kód povolání

Nyní se zamysli, **která tři povolání tě odrazují**, která bys v budoucnu v žádném případě vykonávat nechtěl(a). **Napiš do tabulky tři povolání, která považuješ za nejhorší variantu, která by tě mohla potkat. Zdůvodni, proč si nedokážeš představit, že bys je jednou ve svém životě dělal(a).** Sloupce „Kód povolání“ si opět nevsímej, později se o něm dozvíš více!

Pracovní list pro žáky č. 2

Dotazník pracovního zaměření osobnosti

Dostává se ti do rukou **dotazník**, který ti pomůže lépe poznat sama(u) sebe, a to především tvou osobnost a zaměření na různé druhy povolání. Pokud dotazník vyplníš pečlivě a svědomitě, pokusíme se společnými silami nalézt povolání, ve kterých bys mohl(a) být spokojený(á) a úspěšný(á).

B

2.1

Instrukce pro práci s dotazníkem, bodování a způsob zápisu bodů

Dotazník obsahuje celkem 120 různých výroků. **Tvým úkolem je**, aby ses u každého výroku zamyslel(a), do jaké míry s ním souhlasíš, do jaké míry tě výrok charakterizuje či vystihuje.

- Pokud s **výrokem plně souhlasíš** a dané tvrzení tě dobře vystihuje, zapiš do políčka zvýrazněného šedou barvou v daném řádku **2 body**.
- Pokud s **výrokem souhlasíš pouze částečně** a dané tvrzení tě vystihuje pouze zčásti, zapiš do políčka zvýrazněného šedou barvou v daném řádku **1 bod**.
- Pokud s **výrokem nesouhlasíš** a dané tvrzení tě vůbec nevystihuje, zapiš do políčka zvýrazněného šedou barvou v daném řádku **0 bodů**.

Příklad:

toto tvrzení mě přesně vystihuje, neboť rád(a) plánuji aktivity pro své spolužáky
nejsem příliš manuálně zručný(á), toto tvrzení se ke mně moc nehodí

Ř.	Výrok	Odpověď					
		R	I	A	S	E	C
1	Jsem vcelku manuálně zručný(á)	0					
2	Rád(a) řeším matematické příklady, hádanky, hlavolamy, křížovky, sudoku apod.			1			
3	Rád(a) plánuji aktivity pro své spolužáky				2		

toto tvrzení mě vystihuje jen částečně, z uvedených činností mě baví pouze luštění křížovek

Nyní máš všechny informace, které potřebuješ pro vyplňování dotazníku. Nikam nespěchej, pracuj pečlivě a s rozvahou. **Pokud si nejsi s něčím jistý(á), můžeš kdykoliv požádat o radu či o pomoc svého učitele.** Nyní začni s vyplňováním!

Pravdivé informace se o sobě dozvíš pouze v případě, že na otázky budeš odpovídat pravdivě!

› **Krok 1**

Ř.	Výrok	Počet bodů					
		R	I	A	S	E	C
1	Jsem vcelku manuálně zručný(á).						
2	Rád(a) řeším matematické příklady, hádanky, hlavolamy, křížovky, sudoku apod.						
3	Rád(a) plánuji aktivity pro své spolužáky.						
4	Umím se vcítit do druhých lidí.						
5	Rád(a) tvořím nové a originální věci.						
6	Pro práci bývám nadšený(á) a zapálený(á).						
7	Svůj pokoj mám uklizený a věci v něm jsou systematicky uspořádány.						
8	Nerad(a) prohrávám.						
9	Práce s lidmi je pro mě potěšením.						
10	Hraji na hudební nástroj.						
11	Jsem přátelský(á).						
12	Rád(a) se setkávám s významnými lidmi.						
13	Kancelářská práce se mi zdá zajímavá.						
14	Rád(a) vyhrávám nad ostatními.						
15	Chtěl(a) bych ve svém zaměstnání obsluhovat stroje a používat rozličné nářadí.						
16	Ve škole jsem spíše zvědavý(á), učení mě baví.						
17	Jsem originální a nápaditý(á).						
18	Chtěl(a) bych pracovat spíše ve skupině lidí než o samotě.						
19	Jsem spíše opatrný(á) a nerad(a) riskuji.						
20	Umím se vyjadřovat srozumitelně a zajímavě.						
21	Občas rád riskuji, i když vím, že se mi to nemusí vyplatit.						
22	Zajímají mě přírodní vědy (fyzika, biologie, chemie apod.).						
23	Myslím si, že mám umělecké nadání.						
24	Peníze jsou pro mě v životě velmi důležité.						
25	Rád(a) hraji týmové sporty (jako např. fotbal, volejbal, basketbal, hokej).						
26	Rád(a) zpívám nebo tancuji.						
Mezisoučet							

B**2.1**

B

2.1

Ř.	Výrok	Počet bodů					
		R	I	A	S	E	C
27	Je pro mě důležité, abych byl(a) v životě úspěšný(á).						
28	Málokdy se mi stane, že přijdu na sjednanou schůzku pozdě.						
29	Pokud něčemu nerozumím, snažím se přijít věci „na kloub“.						
30	Nedělá mi problém dát se do řeči s člověkem, kterého jsem nikdy neviděl(a).						
31	Mám spoustu nových nápadů, které se snažím uskutečňovat.						
32	Mám rád(a) přesnost a plány se snažím vždy dodržet.						
33	Baví mě pracovat z různými nástroji, nářadím a technikou.						
34	Rád(a) píšu příběhy nebo básničky.						
35	Raději pracuji se stroji, nástroji a věcmi spíše než s lidmi.						
36	Jsem rád(a) užitečný(á) pro druhé lidi.						
37	Umím pěkně kreslit a malovat.						
38	Zajímají mě činnosti, kdy mohu pracovat s kancelářskou technikou (fax, kopírka atd.).						
39	Práce s ostatními lidmi mě „nabíjí energií“.						
40	Nevadí mi jít v dešti bez deštníku nebo pláštěnky.						
41	Nerad(a) bývám o samotě.						
42	Rád(a) vytvářím nové věci, kde mohu uplatnit svoji fantazii a nápady.						
43	Chtěl(a) bych vyrábět nové věci, stavět domy apod.						
44	Chci lépe porozumět světu kolem nás.						
45	Pravidelně navštěvuji divadlo, koncerty nebo galerie.						
46	Rád(a) vidím hmatatelné výsledky své práce.						
47	Zajímá mě svět kolem nás a jeho podstata.						
48	Snažím se pomáhat starým lidem a těm, kteří to potřebují.						
49	Jsem fyzicky obratný(á).						
50	Dávám okolí najevo své city.						
51	Věci, které mám udělat, si raději zapíši, abych na ně nezapomněl(a).						
Mezisoučet							

Ř.	Výrok	Počet bodů					
		R	I	A	S	E	C
52	Snažím se druhým lidem co nejlépe porozumět.						
53	Jsem pečlivý(á) a přesný(á), při práci věnuji pozornost i drobným detailům.						
54	Jednou bych chtěl(a) vykonávat řídicí funkci (manažer, ředitel).						
55	Rád(a) pracuji s čísly, tabulkami a údaji.						
56	Často přemýšlím nad problémy, které neumím ihned vyřešit.						
57	Líbí se mi krásné věci.						
58	Vycházet s autoritami (rodiče, učitelé, vedoucí kroužků, dospělí atd.) mi nečiní větší problém.						
59	Každodenní věci dělám obvykle ve stejném pořadí (stereotypně).						
60	Rád(a) fotografuji.						
61	Umím postavit stan bez pomoci ostatních.						
62	Mám rád(a) práci, kterou dobře znám a která se příliš nemění.						
63	Rád(a) vymýšlím a vyrábím dárky pro svou rodinu, přátele a kamarády.						
64	Rád(a) učím ostatní něčemu novému.						
65	Rád(a) pozoruji krásné obrazy.						
66	Nebránil(a) bych se práci v politice.						
67	Rád(a) sbírám věci (známky, mince, plakáty, časopisy, apod.).						
68	Sešity si vedu svědomitě, všechny informace se snažím do nich pečlivě zaznamenat.						
69	Snadno dokážu přesvědčit lidi pro své plány.						
70	Rád(a) pracuji s druhými lidmi, ale nechci je sám(a) vést.						
71	Rád(a) se učím pracovat se stroji a pomůckami (nástroji).						
72	Mohu o sobě říci, že jsem společenský(á).						
73	Rád(a) pracuji o samotě.						
74	Rád(a) pracuji s papíry, nečiní mi problém např. přepisovat delší text.						
75	Chtěl(a) bych navrhovat nové věci (šaty, budovy, nábytek apod.).						
76	Čtu vědecké nebo technické časopisy.						
Mezisoučet							

B
2.1

Ř.	Výrok	Počet bodů					
		R	I	A	S	E	C
77	Rád(a) dělám něco, co mohu vzít do ruky, co mohu vidět a ohmatat.						
78	Jsem precizní, věci dělám pečlivě.						
79	Rád(a) pomáhám druhým lidem, jestliže moji pomoc potřebují.						
80	Nedovedu si svůj život představit bez hudby.						
81	Líbila by se mi práce v laboratoři.						
82	Mám rád(a) přírodu, proto v ní trávím hodně času.						
83	Chtěl(a) bych založit a vést úspěšnou firmu.						
84	Často navštěvuji památky.						
85	Jsem energický člověk, který se rád pohybuje mezi lidmi.						
86	Baví mě práce, ve které jsem prospěšný(á) pro druhé lidi.						
87	Jsem rád(a) nezávislý(á) na druhých lidech.						
88	Rád(a) zpracovávám písemné materiály a přehledy.						
89	Jsem rád(a) středem pozornosti.						
90	Lidé u mě najdou pomoc, pochopení a radu.						
91	Líbí se mi povolání, ve kterých se pracuje rukama.						
92	Nevadí mi zabývat se delší dobu teoretickými problémy.						
93	Nečiní mi větší potíže vycházet s lidmi kolem sebe.						
94	Mám raději individuální sporty než kolektivní.						
95	Dokáži se dlouhou dobu soustředit na věci, které právě dělám.						
96	Dokáži opravit drobné věci v domácnosti.						
97	Rád(a) experimentuji.						
98	Mám rád(a) pravidla a pořádek.						
99	Nemám příliš rád(a) pravidla a stereotyp.						
100	Když dostanu nějaký úkol, chci vědět na začátku, co se ode mě očekává.						
101	Často bývám zvědavý(á).						
102	Chovám zvířata nebo pěstuji květiny.						
103	Ve svém životě bych toho chtěl(a) hodně dosáhnout.						
Mezisoučet							

Ř.	Výrok	Počet bodů					
		R	I	A	S	E	C
104	Umím pracovat s mikroskopem.						
105	Láká mě spíše práce venku, delší dobu v kanceláři bych nevydržel(a).						
106	Nečiní mi problém seznamovat se s novými lidmi.						
107	Mám rád(a) práci, která je fyzicky náročná a u které se tělesně unavím.						
108	Rád(a) organizuji aktivity a činnosti druhých.						
109	Zajímám se o umění.						
110	Rád(a) zkoumám vše kolem sebe.						
111	Líbí se mi prodávat věci.						
112	Rád(a) pečuji o zvířata a rostliny.						
113	Troufl(a) bych si bez pomoci dospělých vést skupinu mladších spolužáků.						
114	Zadané úkoly dokončuji včas.						
115	Dobře se orientuji v plánech, náčrtcích a mapách.						
116	Rád(a) řídím druhé lidi.						
117	Raději budu pracovat v kanceláři než někde cestovat nebo pracovat venku.						
118	Jsem fyzicky zdatný(á).						
119	Důležité je pro mě pomáhat lidem a řešit jejich problémy.						
120	Mám rád(a) činnosti, které vyžadují hodně přemýšlení.						
Získaných bodů celkem							
Název kódu		R	I	A	S	E	C

B

2.1

Jestliže jsi odpověděl(a) na všechny výroky v dotazníku a zapsal(a) do správného sloupce náležitý počet bodů, **můžeš přejít k dalšímu kroku**. Pokud si nejsi jistý(á), zda jsi některou otázku nepřehlédnul(a), zkontroluj dotazník raději ještě jednou.

› **Krok 2**

V každém sloupci (R – I – A – S – E – C) sečti celkový počet bodů, kterých jsi dosáhl(a). Nejprve sečteš všechny body, které jsi zapsal(a) do sloupce „R“ (sečti řádky 1–120) a zapíšeš je na konci dotazníku do políčka nazvaného **Získaných bodů celkem** v tomto sloupci. Poté sečteš všechny body, které jsi zapsal(a) do sloupce „I“, a opět je zapíšeš do správného políčka na konci dotazníku. Tak budeš pokračovat, až budeš mít sečteno a zapsáno všech šest sloupců v tabulce.

K sčítání bodů **můžeš použít kalkulaátor.**

B

2.1

› **Krok 3**

Pro lepší orientaci si **přepiš získané body z tabulky do následujícího přehledového řádku:** (Dávej pozor, abys nepopletl(a) body u jednotlivých písmen!)

R _____ I _____ A _____ S _____ E _____ C _____

Písmeno, u kterého jsi získal(a) **nejvyšší** počet bodů, **zvýrazni červeně** (zakroužkováním, podtržením, vybarvením apod.). Písmeno s **druhým nejvyšším** počtem bodů **zvýrazni zeleně**. Tato dvě písmena jsou velmi důležitá, neboť **představují tvůj převládající typ osobnosti.**

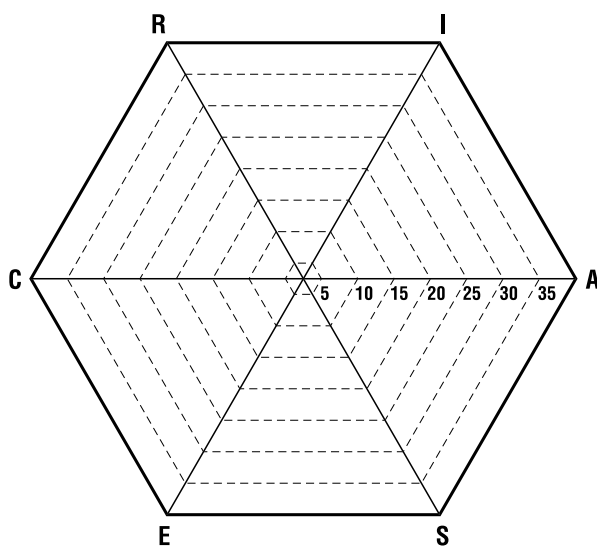
› **Krok 4**

Všechny získané body, kterých jsi v dotazníku dosáhl(a), nyní **zakreslí do šestiúhelníku** (v geometrii se šestiúhelník nazývá hexagon). Tím **získáš svůj osobnostní profil, se kterým budeme dále pracovat.**

Jak přepsat hodnoty z tabulky do šestiúhelníku, ti na praktickém příkladu ukáže učitel.

Obr. č. 1: Můj pracovní typ osobnosti

› Krok 5**Jaký jsi typ osobnosti a co to pro tebe znamená?**

Pod písmeny **R – I – A – S – E – C** se skrývají jednotlivé **pracovní typy osobnosti**. Protože jsou tato písmena přejata z anglických slov, neodpovídají vždy počátečním písmenům českých výrazů.

Tab. č. 3: **Pracovní typy osobnosti a jejich zkratky (R – I – A – S – E – C)**

R (Realistic)	praktický typ osobnosti
I (Investigative)	zkoumající typ osobnosti
A (Artistic)	umělecký typ osobnosti
S (Social)	sociální typ osobnosti
E (Enterprising)	podnikavý typ osobnosti
C (Conventional)	tradiční typ osobnosti

B**2.1****1/ Můj převládající typ osobnosti**

**Nejvyšší počet bodů jsem získal(a) u písmene _____ (zapiš písmeno),
tudíž první typ osobnosti, který u mě převládá, se nazývá:**

Zde si zapiš (nalep) charakteristiku tohoto pracovního typu osobnosti:

**Jaké pracovní prostředí nejlépe vyhovuje tvému převládajícímu typu osobnosti?
(zde si napiš charakteristiku pracovního prostředí a vybraná povolání)**

2/ Můj doplňující typ osobnosti

Druhý nejvyšší počet bodů jsem získal(a) u písmene _____ (zapiš písmeno),
tudíž druhý typ osobnosti, který u mě převládá, se nazývá:

Zde si zapiš (nalep) charakteristiku tohoto pracovního typu osobnosti:

Jaké pracovní prostředí nejlépe vyhovuje doplňujícímu typu osobnosti?
(zde si napiš charakteristiku pracovního prostředí a vybraná povolání)

B**2.1**

Bylo zjištěno, že **úspěšnost a spokojenost člověka v povolání závisí na souladu mezi pracovním typem osobnosti a typem pracovního prostředí**, ve kterém je práce vykonávána. Lidé, kteří si zvolí práci v prostředí, které se shoduje s jejich typem osobnosti, budou ve zvoleném povolání pravděpodobněji úspěšnější a spokojenější. Např. umělecky zaměřené osoby (A) budou pravděpodobně úspěšnější a spokojenější, jestliže si vyberou práci v uměleckém prostředí (A).

Až se budeš rozhodovat o svém budoucím povolání, vzpomeň si na tuto radu!

Pracovní list pro učitele č. 1**Způsob zápisu hodnot dotazníku do hexagonu**

Pro ilustraci si uvedme **příklad, jak přepisovat body z dotazníku do šestiúhelníku (hexagonu):**

- **Nejprve si důkladně prohlédněte hexagon.** Je rozdělen úsečkami na šest částí, které jsou označeny velkými písmeny R – I – A – S – E – C.
- **Každá ze šesti úseček začíná ve středu šestiúhelníku a končí po jeho tučně zvýrazněném obvodu.**
- **Na každé úsečce je vyznačena číselná stupnice s hodnotami 0** (střed šestiúhelníku), 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35 a 40 (obvod šestiúhelníku) bodů pro snazší zápis bodů z tabulky. Jak je z obrázku patrné (obr. č. 2), jeden díl na stupnici představuje 5 bodů.

B**2.1**

V případě, že jste dosáhli v dotazníku následujících hodnot:

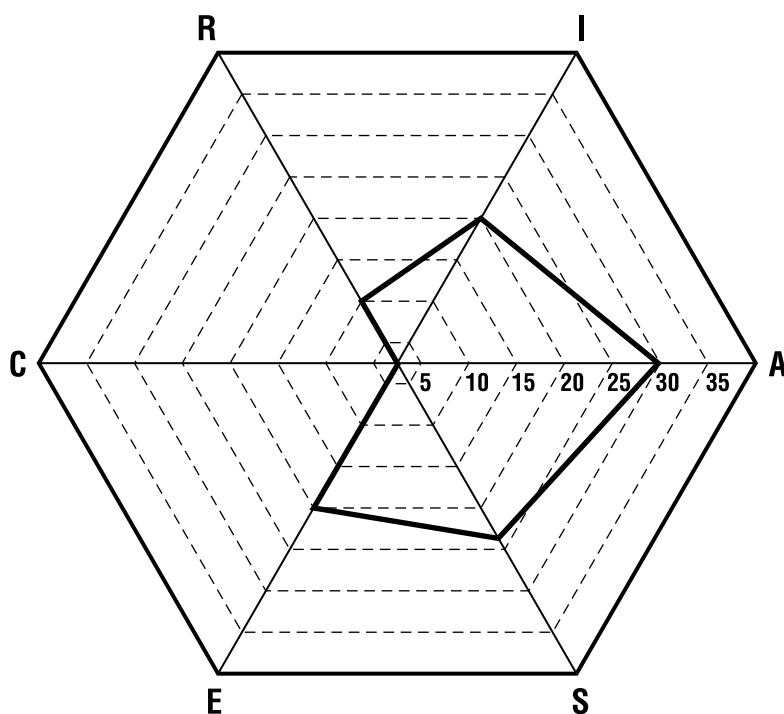
13 20 30 28 20 0
R _____ I _____ A _____ S _____ E _____ C _____

budete při jejich zápisu do šestiúhelníku postupovat následovně:

- **Nejprve si na každé ze šesti úseček lehce vyznačte počet bodů**, kterého jste u daného písmene dosáhli (čárkou, tečkou apod.).
- Až budete mít hodnoty získaných bodů naznačeny na všech úsečkách, **pomocí tužky a pravítka je spojte, abyste je viděli prostorově.**
- **Např. u písmene C jste dosáhli 0 bodů.** Tato hodnota bude pomyslně zaznamenána ve středu šestiúhelníku. Naopak nejvyšších hodnot jste dosáhli u písmen A a S, proto budou tyto hodnoty nejvíce vzdáleny od středu šestiúhelníku na úsečkách A (30 bodů) a S (28 bodů).

Podívejte se, jak jsou ukázkové hodnoty v šestiúhelníku zaznamenány:

Obr. č. 2: Způsob zápisu bodů do šestiúhelníku

B

2.1

Poznámky

Pracovní list pro učitele č. 2

Pracovní typy osobnosti

Rozlišujeme šest pracovních typů osobnosti:

- › **Praktický typ osobnosti (R)**
- › **Zkoumající typ osobnosti (I)**
- › **Umělecký typ osobnosti (A)**
- › **Sociální typ osobnosti (S)**
- › **Podnikavý typ osobnosti (E)**
- › **Tradiční typ osobnosti (C)**

B

2.1

Každý člověk se podobá některému z uvedených typů osobnosti. Někdo je osobností zcela vyhraněnou, tzn. podobá se pouze jednomu typu osobnosti, většina lidí je však kombinací několika typů osobností – hovoříme pak o osobnosti nevyhraněné.

Někteří žáci budou mít nevyhraněný typ osobnosti (v dotazníku dosáhnou přibližně stejného počtu bodů u více typů osobnosti). **Vysvětlete jim, že je zcela přirozené** být nevyhraněným typem osobnosti. Tato skutečnost však klade zvýšené nároky na další sebepoznávání.

Tab. č. 4: **Charakteristika pracovních typů osobnosti**

<p>R Praktický typ (Realistic)</p>	<p>Lidé s praktickým typem osobnosti se vyznačují schopnostmi a dovednostmi spojenými s fyzickou aktivitou, jsou sportovně a technicky založení, manuálně zruční. Mají rádi konkrétní, jasně stanovené činnosti. Rádi pracují s různými materiály, surovinami, objekty, předměty, stroji, nástroji, rostlinami a zvířaty. S těmi pracují raději než s myšlenkami nebo lidmi. Osoby s realistickou orientací si osvojují nové schopnosti a dovednosti spíše prostřednictvím praktických činností, které mají nějaký konkrétní cíl i hmatatelný produkt či výsledek. Dávají přednost práci venku, různým fyzickým a sportovním aktivitám.</p> <p>Osobnostní charakteristika: přizpůsobivý, upřímný a otevřený, spíše málomluvný, realistický, poctivý, pokorný, materialistický, zdrženlivý, přirozený, stálý, praktický, plachý, méně společenský. Rád zkoumá věci, rád je opravuje a vyrábí vlastníma rukama. Hodnotově jsou tito lidé zaměřeni spíše na materiální hodnoty, cizí jim nejsou peníze, postavení ani moc.</p> <p>Praktický typ osobnosti se nejvíce hodí pro odborná řemesla, technické obory, profese ve veřejných službách, práce venku, zpracovatelské a důlní obory. Typickými povoláními tohoto typu jsou automechanik, elektrotechnik, elektrikář, zemědělec, zedník, veterinář, instalatér, kuchař, truhlář, strojník, lesník, zahradník, hasič apod.</p>
--	---

B

2.1

<p>I</p> <p>Zkoumající typ (Investigative)</p>	<p>Lidé se zkoumajícím typem osobnosti mají obvykle matematické a vědecké schopnosti, logické myšlení, chtějí pracovat sami a řešit vědecké problémy. Dávají přednost poznávacím aktivitám, rádi zkoumají věci kolem sebe a snaží se jim porozumět a pochopit je.</p> <p>Osobnostní charakteristika: analytický, opatrný, kritický, zvědavý, nezávislý, intelektuální, systematický, skromný, často pesimistický, pečlivý a rozumný. S lidmi komunikuje tento typ osobnosti s odstupem, je opatrný a uzavřený do sebe. Ve skupině nemá tendenci vyhledávat vedoucí a dominantní role, často postrádá schopnost vést a strhnout ostatní. Zkoumající typ osobnosti se uplatňuje ve zvýšené míře zejména ve výzkumu či vědeckých oborech, kde jsou kladeny zvýšené nároky na zvládnání přírodních věd včetně matematiky. Hodnotově jsou tito lidé orientovaní spíše na oblast celoživotního učení a poznávání, stejně jako i zdokonalování vědeckých či matematických dovedností.</p> <p>Zkoumající typ osobnosti se nejvíce hodí pro vědecká, intelektuální a některá technická povolání, vědecké obory a veřejné služby. Typickými povoláními tohoto typu jsou biolog, chemik, programátor, lékárník, chirurg, pilot, zubař apod.</p>
<p>A</p> <p>Umělecký typ (Artistic)</p>	<p>Lidé s uměleckým typem osobnosti mají obvykle umělecké schopnosti (jazykové, výtvarné, dramatické, literární, pohybové aj.), těší se z vytváření nového díla, mají dobrou představivost a usilují o sebevyjádření. Přitahuje je tvůrčí práce spíše než práce stereotypní, rutinní a založená na dodržování přesně vymezených pravidel. Mezi upřednostňované pracovní oblasti řadí především umělecké obory a činnosti vykonávané v tvůrčím prostředí.</p> <p>Osobnostní charakteristika: komplikovaný, nepořádný, emocionální, nápaditý, originální, nepraktický, impulzivní, nezávislý, otevřený světu kolem sebe. V každodenním životě jsou lidé s tímto typem osobnosti méně praktičtí než lidé jiných typů osobnosti. Pro osoby s uměleckou orientací je typické, že mají rády umělecké aktivity, jako je komponování hudby, hraní na hudební nástroje, psaní, kreslení, malování, herectví, tanec a další umělecké a tvůrčí činnosti. V komunikaci s druhými lidmi dávají najevo své pocity, nálady a dojmy, jsou otevření. Hodnotově jsou orientovaní na estetické hodnoty a umělecké úspěchy.</p> <p>Umělecký typ osobnosti se nejvíce hodí pro umělecké, literární a hudební obory a řemesla, výtvarné a polygrafické obory a povolání. Typickými povoláními tohoto typu jsou hudebník, učitel hudby, reportér, novinář, malíř, sochař, aranžér, architekt, fotograf, režisér, skladatel, spisovatel aj.</p>
<p>S</p> <p>Sociální typ (Social)</p>	<p>Lidé se sociálním typem osobnosti mají sociální a pedagogické schopnosti a dovednosti. Pracují rádi s druhými lidmi, neboť jsou společenší a družní. Zajímají se o lidi kolem sebe a jejich problémy, které jim pomáhají řešit.</p> <p>Osobnostní charakteristika: přesvědčivý, spolupracující, přátelský, velkorysý, nezištný, užitečný, laskavý, trpělivý, zodpovědný, společenský a družný, soucitný, ohleduplný a taktní, rozumějící a přívětivý. Ve vztahu k druhým lidem jsou otevření, vysoce komunikativní, rádi spolupracují</p>

	<p>s ostatními lidmi. Jsou zaměřeni na pomoc, léčbu, poradenství, rozvoj či vzdělávání dospělých osob i malých dětí. Vyhledávají práci v týmu. Tito lidé vyznávají především sociální a etické hodnoty.</p> <p>Sociální typ osobnosti se hodí nejvíce pro výchovná, pedagogická a sociální povolání spojená s péčí o ostatní ve veřejných službách. Typickými povoláními tohoto typu osobnosti jsou učitel, sociální pracovník, personalista, zdravotní sestra, psycholog apod.</p>
E Podnikavý typ (Enterprising)	<p>Lidé s podnikavým typem osobnosti mají vůdčí, organizační a vyjadřovací schopnosti, umí veřejně vystupovat. Zajímají se o peníze a politiku. Tito lidé rádi přesvědčují, řídí a ovlivňují druhé lidi, což je předurčuje k řídicím funkcím, podnikání či práci v politice.</p> <p>Osobnostní charakteristika: odvážný, dobrodružný, ochotný, ctižádostivý, dominantní, energický, optimistický, požitkářský, oblíbený, sebevědomý a družný. Hodnotově je tento typ lidí orientovaný na zisk, peníze, materiální hodnoty a společenské postavení. Pokud člověk s tímto typem osobnosti něco koná, většinou očekává za své snažení nějakou odměnu.</p> <p>Podnikavý typ osobnosti se hodí nejvíce pro manažerské, organizační a obchodní obory, prodej a veřejné služby. Typickými povoláními tohoto typu osobnosti jsou obchodní zástupce, prodavač, nákupčí, manažer, kontrolor, soudce apod.</p>
C Tradiční typ (Conventional)	<p>Lidé s tradičním typem osobnosti mají administrativní, obchodní a matematické schopnosti, chtějí pracovat v kanceláři a organizovat věci. Rádi se podřizují řádu a pravidlům, mají rádi jednoznačně vymezené požadavky. Práci, která nemá jasný řád a pravidla, se vyhýbají.</p> <p>Osobnostní charakteristika: zodpovědný, přizpůsobivý, zásadový, svědomitý, pečlivý, opatrný, schopný, poslušný, vytrvalý, praktický, hospodárný a nenápaditý. V komunikaci s druhými lidmi je tento typ méně otevřený. Tito lidé preferují materiální hodnoty, peníze, obchodní a ekonomické úspěchy.</p> <p>Tradiční typ osobnosti se nejvíce hodí pro úřednické, kancelářské a administrativní obory, veřejné služby a některé obchodní obory. Typickými povoláními tohoto osobnostního typu jsou sekretářka, písařka, bankovní úředník, účetní, matrikář, správce sítě, pokladník apod.</p>

Tab. č. 5: Charakteristika typů pracovního prostředí

Pracovní prostředí	Typy povolání	Oblasti práce	Obvyklé činnosti
Praktické (R)	řemeslně-technické	odborná řemesla, technické obory, profese ve veřejných službách, práce venku, zpracovatelské a důlní obory	pohybové, manuální, manuálně technické nebo technické činnosti, práce s předměty, stroji, nástroji, rostlinami, zvířaty, pracovní činnosti prováděné venku
Zkoumající (I)	vědecko-výzkumné	vědecká, intelektuální a některá technická povolání, vědecké obory a veřejné služby	pozorování, studium, zkoumání, analyzování, vyhodnocování jevů, procesů a řešení problémů, vědecké, intelektuální činnosti
Umělecké (A)	umělecko-tvořivé	umělecké, literární a hudební obory a řemesla, výtvarné polygrafické obory a povolání	umělecké činnosti a umělecká tvorba, využívání intuice, představivosti, tvořivosti
Sociální (S)	vychovávající a pomáhající	výchovná, pedagogická a sociální povolání spojená s péčí o ostatní ve veřejných službách	vzdělávání, informační a poradenské činnosti, lékařství, pomáhající činnosti, pomoc lidem
Podnikavé (E)	řídící a podnikavé	manažerské, organizační a obchodní obory, prodejní a obchodní služby, veřejné služby a politika	řízení, ovlivňování a přesvědčování lidí, obchod, prodej
Tradiční (C)	administrativně-správní	úřednické, kancelářské a administrativní obory, veřejné služby, obchodní obory, administrativa	systematická a přesná práce s fakty, čísly, daty; administrativní činnosti s důrazem na detaily

Tab. č. 6: Kompatibilita pracovního typu osobnosti a pracovního prostředí

Typ osobnosti	Nejvhodnější typ pracovního prostředí	Další možné typy pracovního prostředí	Nevhodné pracovní prostředí
R (praktický)	R (praktické)	I (zkoumající), C (tradiční)	S (sociální)
I (zkoumající)	I (zkoumající)	R (praktické), A (umělecké)	E (podnikavé)
A (umělecký)	A (umělecké)	I (zkoumající), S (sociální)	C (tradiční)
S (sociální)	S (sociální)	A (umělecké), E (podnikavé)	R (praktické)
E (podnikavý)	E (podnikavé)	S (sociální), C (tradiční)	I (zkoumající)
C (tradiční)	C (tradiční)	E (podnikavé), R (praktické)	A (umělecké)

Pracovní list pro učitele č. 3**Seznam povolání podle kódů RIASEC****R – Řemeslně-technická povolání**

- › Povolání vhodná pro praktický typ osobnosti
- › Doplňková povolání pro zkoumající a konvenční typ osobnosti

B**2.1**

autoelektrikář	hasič	letecký inženýr
autoklempíř	hodinář	letecký mechanik
autolakýrník	holič	lodní kapitán
automechanik	horník	
	hostinský	malíř pokojů
bagrista	hrnčíř	masér
barvíř	hrobník	mechanik (všeobecně)
bednář	hutník	mlynář
bodyguard		montér
brašnář	chemický inženýr	myslivec
brusič kovů	chemický laborant	
brusič skla		námořník
	instalatér	nástrojář
cukrář	izolatér	natěrač
		nožíř
čalouník	kabelář	
	kadeřnice	obkladač
dekoratér	kalič	obráběč kovů
dělník	kameník	obuvník
dietní sestra	keramik	oční technik
dispečer	klempíř	operátor (všeobecně)
dlaždič		opravář plynových zařízení
	kloboučník	opravář televizí
elektrikář	knihař	optik
elektroinženýr	konstruktér	osvětlovač
elektromechanik	kopáč	ošetřovatel zvířat
elektromontér	košíkář	
elektrotechnik	kovář	papírník
energetik	kožišník	pedikér
expedient	krejčí	pekař
	kuchař	pilot dopravního letadla
farmaceutický laborant		pilot nákladního letadla
farmář	laborant	pivovarník
frézař	lakýrník	pletař
	lesní dělník	počítačový opravář
hajný	lesník	podlahář

pokryvač	sportovec – profesionál	údržbář
policista/policistka	stavbyvedoucí	vazač květin
potápěč	stavební inženýr	včelař
pyrotechnik	strojník	věžeňský dozorce
rybář	strojvůdce	vinař
řezník – uzenář	svářeč kovů	voják
řidič autobusu	školník	výpravčí
řidič nákladního automobilu	šofér	zahradní architekt
sadař	štukatér	zahradník
sazeč	švadlena	zámečnick
skladník	švec	zedník
sklář	taxikář	zemědělec
sklenář	telefonista	zemědělský inženýr
sládek	telekomunikační technik	zlatník
slévač	tesař	zubní laborant
soukromý detektiv	tiskař	zubní technik
soustružník	traktorista	zvířecí ošetřovatel
	truhlář	

I – Vědecko-výzkumná povolání

- › Povolání vhodná pro zkoumající typ osobnosti
- › Doplnková povolání pro praktický a umělecký typ osobnosti

antropolog	farmaceut	kartograf
archeolog	filozof	kriminalista
archivář	finanční analytik	
astrofyzik	fyzik	laboratorní technik
astronom		lékárník
biochemik	genetik	marketingový výzkumník
biolog	geofyzik	matematik
botanik	geolog	meteorolog
demograf	historik	mikrobiolog
dětský lékař	hydrolog	neurolog
ekolog	chemický technik	
elektroinženýr	chemický inženýr	oceánograf
elektrotechnik	chirurg	oční lékař
epidemiolog		
etnograf	informatik	patolog
		pediatr (dětský lékař)

počítačový administrátor	radiolog	vysokoškolský učitel
počítačový expert		výzkumný analytik
počítačový programátor	sociolog	
politolog	softwarový inženýr	zubař
porodník	statistik	zubní laborant
porodník, gynekolog	systémový analytik	zvěrolékař
praktický lékař		
překladatel	tlumočník	žurnalista
přírodovědec		
	urbanista	

B**2.1****A – Umělecko-tvořivá povolání**

- › Povolání vhodná pro umělecký typ osobnosti
- › Doplňková povolání pro intelektuální a sociální typ osobnosti

akademický malíř	hudebník	scénárista
akrobat	choreograf	skladatel
aranžér		sochař
architekt	ilustrátor	spisovatel
baletka	kameraman	tanečník
básník	karikaturista	televizní hlasatel
bytový architekt	konferenciér	televizní komentátor
	kosmetička	tlumočník/tlumočnice
designér		
dirigent	literární kritik	učitel baletu
diskžokej		učitel tance
dramatik	maskér	učitel výtvarné výchovy
dramaturg	muzikant	učitel zpěvu a hry na hudební nástroje
	návrhář	
	počítačový grafik	umělecký kovář
	producent	umělecký malíř
	překladatel	
	redaktor	vizážista
	režisér	výtvarník
	rozhlasový hlasatel	
	rozhlasový komentátor	zahradní architekt
herec/herečka		zlatník
hudební režisér		zpěvák

S – Vychovávající a pomáhající povolání

- › Povolání vhodná pro sociální typ osobnosti
- › Doplnková povolání pro umělecký a podnikavý typ osobnosti

advokát	notář	street worker
andragog – pedagog dospělých	pedagog volného času	soudce
animátor pohybových aktivit	pedagogický asistent	školní psycholog
barman	personalista	trenér
dentální hygienista	personální poradce	učitel mateřské školy
dětská sestra	poradenský pracovník	učitel střední školy
dietní sestra	průvodčí	učitel vysoké školy
fyzioterapeut	psychiatri	učitel základní školy
hosteska	psycholog	vychovatel mateřské školy
instruktor autoškoly	psychoterapeut	vychovatel dětí a mládeže
instruktor sportovní kněž	rekreolog	výchovný poradce
knihovník/knihovnice	rentgenolog	záchranář
krupíer	rozhodčí	zdravotní sestra
masér	sociální kurátor	
	sociální pedagog	
	sociální pracovník	
	speciální pedagog	
	steward/ka	

B**2.1**

E – Řídicí a podnikavá povolání

- › Povolání vhodná pro podnikavý typ osobnosti
- › Doplnková povolání pro sociální a konvenční typ osobnosti

advokát	ekonom	maloobchodní prodavač
auditor	finanční analytik	marketingový manažer
bankéř	finanční makléř	nákupčí
bankovní úředník	finanční manažer	notář
barman	finanční poradce	notářský koncipient
burzovní makléř	hoteliér	obchodní ředitel
celní inspektor	hypoteční poradce	obchodní zástupce
daňový poradce	logistik	odhadce nemovitostí
dealer	makléř	plánovač
diplomat		pojišťovací agent

pokladník právník	ředitel školy	steward
realitní makléř	soudce soudní znalec soukromý detektiv	účetní úvěrový poradce

C – Administrativně-správní povolání

B**2.1**

- › Povolání vhodná pro konvenční typ osobnosti
- › Doplňková povolání pro podnikavý a praktický typ osobnosti

administrativní pracovník archivář auditor	knihovník kontrolor kvality	recepční
bankovní úředník	likvidátor škod listonoš	sekretářka směnárník soudce soudní zapisovatel spojovatel stavbyvedoucí
celní deklarant celní úředník	matrikář mzdová účetní	tazatel telefonista telefonní operátor
daňový poradce dispečer záchranné služby	notář	účetní
fakturant finanční referent finanční analytik	písař počítačový operátor pojišťovací úředník pokladník poštovní doručovatel poštovní úředník provozní pracovník průvodčí	vrátný výpravčí
hospodářka	realitní agent	zdravotní sestra zapisovatel
informační úředník		
kancelářský úředník		

Poznámky
